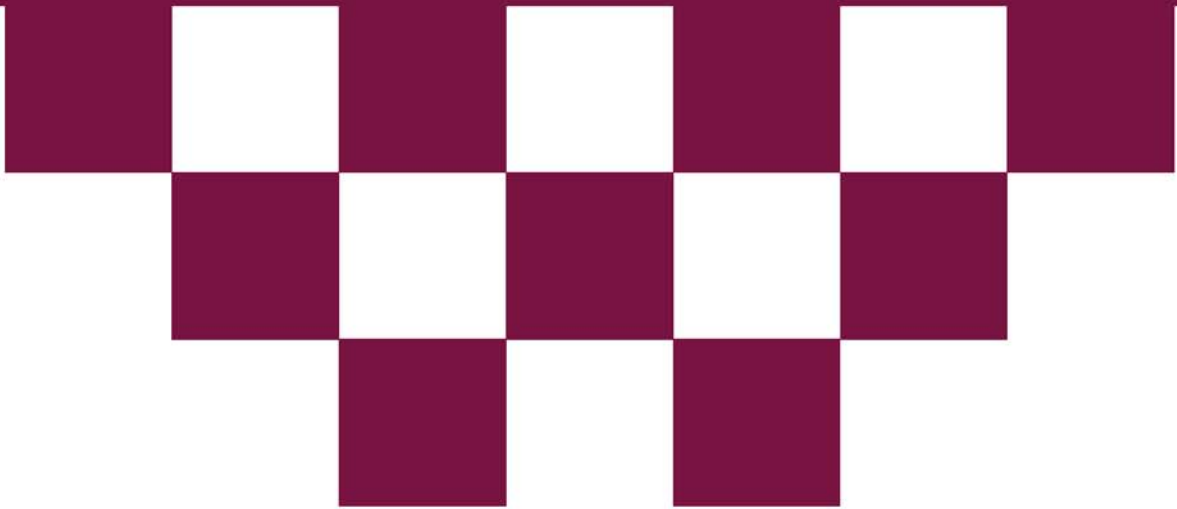

ÅRSMELDING

INTERMEDIA

FORSKERGRUPPE FOR SPRÅKTEKNOLOGI

FORSKERGRUPPE FOR TEKSTTEKNOLOGI

2006

AKSIS – AVDELING FOR KULTUR, SPRÅK OG INFORMASJONSTEKNOLOGI

ISBN-13: 978-82-7283-11-9

ISBN-10: 82-7283-111-2

ISSN 1500-499X

UTGITT AV AKSIS – AVDELING FOR KULTUR,
SPRÅK OG INFORMASJONSTEKNOLOGI
AKSIS ER EN AVDELING AV UNIFOB AS

REDAKSJON:

GISLE ANDERSEN (ANSV. RED.)

DANIEL APOLLON

ANNE LINDEBJERG

KONRAD MORGAN

MARIT NORBERG

INNHOLD

AKSIS	3
Oversikt over virksomheten	3
Oversikt over personale	4
Avdelingsrådet	5
Samlet prosjektoversikt for 2006	5

ADMINSTRASJONENS ADRESSE:

ALLÉGATEN 27

N-5007 BERGEN

BESØKSADRESSER:

INTERMEDIA: NYGÅRDSGATEN 5

FORSKERGRUPPENE FOR TEKSTTEKNOLOGI

OG SPRÅKTEKNOLOGI: ALLÉGATEN 27

TELEFON, AKSIS 55 58 29 54

TELEFAKS 55 58 94 70

E-POST: POST@AKSIS.UIB.NO

URL: WWW.AKSIS.UIB.NO

Virksomheten ved Aksis har i 2006 vært preget av prosjektutvikling og søknadsskriving, videreføring av eksisterende forskningsprosjekter, og avslutning av en del større prosjekter knyttet til avdelingens fagfelt, språkvitenskap/språkteknologi, tekstteknologi/digital edisjonsfilologi og e-læring/nye medier. Avdelingen har for øvrig vært under omstilling, idet Gjert Kristoffersen sa opp sin stilling som forskningsdirektør og Gisle Andersen overtok stillingen ved årsskiftet 2006/2007.

I forskergruppen InterMedia har aktiviteten omfattet aktiv deltakelse i EU-prosjektene B-Learn, Kaleidoscope, InterOp og MASSIVE. Ved siste SFF-tildeling (Senter for fremragende forskning) hadde Universitetet i Bergen fem finalister, hvorav to av prosjektene var knyttet til Aksis. InterMedia sto bak det ene av disse prosjektene, kalt InterMedia Centre for Technology-enhanced Lifelong Learning (iTell). Som et resultat av den gode evalueringen har prosjektet fått en rammebevilling fra UiB og inngår nå som en betydelig og viktig komponent i Aksis' prosjektportefølje innenfor e-læring.

Forskergruppen for språkteknologi har vært engasjert i avslutningsfasen av NFR-programmet Kunnskapsutvikling for norsk språkteknologi (KUNSTI). Aksis har hatt svært god uttelling innenfor dette programmet, med 4 av totalt 8 innvilgete prosjekter (BREDT, KB-N, LOGON og TREPIL). Forskergruppen fikk i 2006 innvilget et nytt prosjekt gjennom NFRs program for Avansert vitenskapelig utstyr (AVIT) og skal videreutvikle Norsk aviskorpus som forskningsinfrastruktur. I LEXIN-prosjektet ble det utviklet nye nettdordbøker fra norsk til arabisk, persisk, tigrinja og tyrkisk, og arbeidet med å implementere nynorsk som kildepråk ble igangsatt. Det ble satt ny brukerrekord for LEXIN dette året, med gjennomsnittlig 45 000 unike brukere og 100 000 besøk i måneden. Språkteknologigruppen deltok også i utarbeidelsen av den andre SFF-finalisten fra Aksis, prosjektet Society and Linguistic Change, i samarbeid med Nordisk institutt.

Forskergruppen for tekstteknologi har videreført prosjektene Henrik Ibsens skrifter, Wittgensteinarkivet, Temabasert informasjonsfiltrering og MLCD, og tre nye prosjekter er lagt til porte-

føljen. Prosjektet Bergis/Urbane landskap er et samarbeid med Historisk institutt, og Aksis står for digitalisering og tekstkodning av grunnbøkene fra 1686 og 1753. Prosjektet InterLigo tar sikte på å etablere første trinn av en ontologibasert arki-tektur for heterogene språk- og kulturelterte forskningsdata. Prosjektet er finansiert av UiB. Tekstteknologigruppen fikk også innvilget EU-prosjektet Discovery – Digital Semantic Corpora for Virtual Research in Philosophy, med oppstart senhøstes 2006.

I 2006 ble Aksis medlem i CLARIN (Common Language Resources and Technology Infrastructure), et bredt sammensatt europeisk nettverk. Prosjektet er listet på EUs veikart for forskningsinfrastruktur, utarbeidet av organisasjonen ESFRI, og søker om EU-midler ved første FP7-utlysning til oppbygging av en omfattende forskningsinfrastruktur for språkressurser og -teknologi. Aksis er nasjonal koordinator for dette prosjektet. Aksis ble også tildelt rollen som vert for språkressursene i konkurset etter selskapet Nordisk språkteknologi (NST). Ressursene er kjøpt av en gruppe bestående av de tre største universitetene, Språkrådet og IBM, og er tenkt å inngå som en viktig komponent i en fremtidig norsk språkbank.

I likhet med tidligere år har Aksis også i 2006 hatt en rekke internasjonale gjesteforskere på PhD-nivå, særlig knyttet til Wittgensteinarkiet og Marie Curie-prosjektene Multilingua og Batmult.

Økonomi

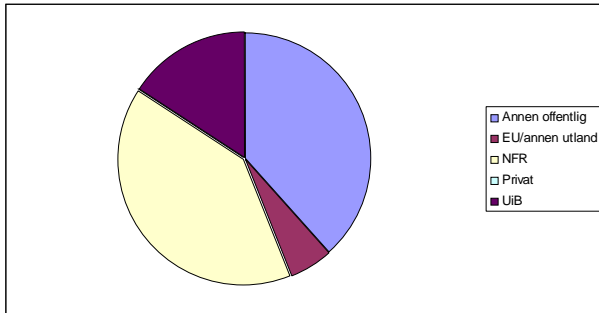
Regnskapet for 2006 viser en omsetning på 30,2 millioner kroner. I 2006 gikk avdelingen for første gang med underskudd på 613 197 kroner.

Avdelingen har i mange år slitt med dårlig finansierte prosjekt. Sammen med prosjektørke er dette forklaringen på underskuddet.

Omsetningen har gått ned med 5 millioner fra 2005 til 2006. Dette er, ved siden av prosjektørke, en naturlig konsekvens av at de fleste av prosjektene som lå ved Senter for kulturstudier,

som ble avvirket ved årsskiftet 2004/ 2005, nå er avsluttet.

Figuren nedenfor gir et bilde av inntektsfordelingen ved avdelingen i 2006.

Norges forskningsråd er med 40 % den største inntektskilden også i 2006. Den nest største er kategorien andre offentlige på 38 %. Det er i all hovedsak Utdanningsdirektoratet som finansierer to av våre største prosjekt Lexin og Nasjonale prøver i engelsk. UiB er fortsatt en viktig bidragsyter og står for 15 % av avdelingens inntekter gjennom ulike prosjekt. EU bidro med nærmere 6 % av avdelingens inntekter i 2006 mens andre private bare sto for bare 0,19 % av inntektene.

Personale

Avdelingen hadde i 2006 ca 37 årsverk. I tillegg til dette kommer ansatte på timekontrakter og konsulentkontrakter.

Tilsatte ved Aksis

I den elektroniske versjonen av årsmeldingen fungerer navnene på de faglig ansatte i listen nedenfor som lenker til den enkeltes hjemmesider.

Administrasjonen

Burgess, Edle, personalkonsulent
 Frihagen, Anders, avd.ingeniør
 Gunnarson Eldbjørg, konsulent
 Norberg, Marit, administrasjonssjef
 Revheim, Torill, prosjektøkonom
 Rye, Toril, prosjektøkonom
 Torheim, Lillian-Dorthe, økonomikonsulent

Forskergrupper for språk- og tekstteknologi

Andersen, Gisle, forsker/ prosjektkoordinator
 Apollon, Daniel, forskningsleder
 Bjørneset, Tove, fagkonsulent
 Cutler, Ingrid, fagkonsulent
 Carlsen, Cecilie, forsker II
 De Smedt, Koenraad, forsker I
 Elvegård, Anne-Britt G., fagkonsulent
 Hofland, Knut, fagkonsulent
 Kaftandjjeva, Felianka, forsker
 Kristoffersen, Gjert, forskningsdirektør
 Kyrkjebø, Rune, forsker II
 Lindebjerg, Anne, fagkonsulent
 Meurer, Paul, forsker II
 Olstad, Vemund, fagkonsulent
 Pedersen, Morten K, forsker III
 Pettersen, Trond, programmerer
 Pichler, Alois, forsker II
 Reigem, Øystein, fagkonsulent
 Strand, Roger, forsker II
 Sørensen, Sindre, fagkonsulent

Intermedia

Arntzen, Mona, fagkonsulent
 Bjørnstad, Solveig, forsker I
 Dragsnes, Steinar, fagkonsulent
 Gjerde, Kurt Georg, fagkonsulent
 Hansen, Cecilie, fagkonsulent
 Hansen, Olve, fagkonsulent
 Hatlebrekke, Cate, seniorsekretær (perm.)
 Kastet, Kristian, fagkonsulent
 Killie, Barbro, forsker III
 Krzywinski, Aleksander, fagkonsulent
 Lundhaug, Hugo, forsker III
 Mjeldstad, Stig, fagkonsulent
 Morgan, Konrad, forskningsleder
 Rasmussen, Ingvill, forsker II
 Schlanbusch, Lars, fagkonsulent
 Skogseth, Egil, fagkonsulent
 Wake, Jo Dugstad, fagkonsulent
 Wasson Barbara Lillehaug, forsker I

Nasjonale prøver i engelsk (midlertidig ansatt)

Barsnes, Bente A, fagkonsulent
 Blair, Barbara, fagkonsulent
 Helness, Hildegunn L., fagkonsulent

Johnsen, Bendik, tegner
Moe, Eli, daglig leder, fagkonsulent
Hasselgreen, Angela, forsker II

HMS

Aksis hadde i 2006 to verneområder: Allégaten 27 og InterMedia, Stein Rokkans hus, 7. etg. I 2006 var følgende verneombud:

Allégaten 27

- Edle Burgess
Vemund Olstad, Vara

InterMedia:

- Cecilie Hansen
Jo Wake (vara)

HMS arbeidet blir koordinert av administrasjonssjefen.

Det ble gjennomført vernerunde ved begge verneområdene. Det ble også avholdt et halvdags HMS-møte og medarbeidersamtaler.

Avdelingsrådet for Aksis 2006

Leder

- Gunnstein Akselberg, dekan HF
Vara: Astrid Forland, prodekan HF

Nestleder

- Alf Erling Risa, dekan SV
Vara: Ann Nilsen, prodekan SV

Vitenskapelig ansatte UiB

- Bjørnar Tessem, professor, Institutt for informasjon- og medievitenskap
Vara: Dag Elgesem, professor, Institutt for informasjon- og medievitenskap
- Johan Myking, førsteamanuensis, Nordisk institutt
Vara: Claus Huitfeldt, førsteamanuensis, Filo-
sofisk institutt

- Koenraad de Smedt, professor, Institutt for lingvistik og litteraturvitenskap
Vara: Sandra Halverson, førsteamanuensis, Engelsk institutt

Eksterne representanter

- Annita Fjuk, Telenor forskning
Vara: Sten Ludvigsen, InterMedia Oslo
- Cecilie Carlsen, Norsk språktest
Vara: Per Arne Larsen, Edda språkressurser

Ansattes representanter

- Tone Merete Bruvik, fagkonsulent
Vara: Vemund Olstad, fagkonsulent
- Mona Arntzen, fagkonsulent
Vara: Cecilie Hansen, fagkonsulent

Observatører

- Daniel Apollon, forskningsleder, forskergruppen for tekstteknologi
- Konrad Morgan, forskningsleder, InterMedia
- Gisle Andersen, forskningskoordinator, forskergruppen for språkteknologi

Samlet prosjektoversikt for 2006

I den elektroniske versjonen av årsmeldingen fungerer prosjektnavnene i listen nedenfor som lenker til prosjektsidene, der det for de aller fleste prosjektenes vedkommende vil finnes korte rapporter om aktiviteten på prosjektene i 2006.

Forskergruppe for språkteknologi

- ASK – Norsk andrespråskorpus
- BATMULT – Bergen Advanced Training Site in Multilingual Tools
- COLA – Corpus de Lenguaje Adolescente
- ENOMA – European Network Online Music Archives
- ICAME – International Computer Archive of Modern and Medieval English
- KB-N – Kunnskapsbase for norsk økonomisk-administrativt domene
- KIAP – Kulturell identitet i akademisk prosa
- LEXIN – Ordbøker for minoritetsspråklige innvandrere

- LOGON – Leksikon, ordsemantikk, grammatikk og oversettelse for norsk
- MULTILINGUA – Multilingual Knowledge Tools
- Nordisk nettdobok
- Norsk aviskorpus
- Norsk dialektkorpus
- TREPIL – Norsk trebank, et pilotprosjekt
- Virtuell spansk

Forskergruppe for tekstteknologi

- Aurora – Digital publishing and reading: Challenges and processes in critical editions and reading activities
- Digital infrastruktur for diplomsamlinga til Universitetsbiblioteket i Bergen
- Henrik Ibsens skrifter
- Interligo – Ontologibasert arkitektur for integrering av heterogene kulturforskningsdata ved UiB
- Menota – Arkiv for nordiske middelaldertekster
- MLCD – Markup Languages for Complex Documents
- MPF – Pergamentfragmenter ved Universitetsbiblioteket i Bergen
- Samlingane på Nordisk institutt
- Temabasert informasjonsfiltrering
- Urbane landskap
- WAB – Wittgensteinarkivet

InterMedia

- B-Learn
- Barns alder og datakompetanse
- Barn og Teknologi
- BITE-IT – Bergen interaktive tester i engelsk
- CSCL Special Interest Group (Kaleidoscope)
- E-Learning as Development
- Ethics and Equity Taskforce – In Kaleidoscope NoE
- InterOP – Network of Excellence
- Kaleidoscope Network of Excellence
- Kulturteknikker
- Learning and Technology at work – SIG
- Local knowledges in global communication
- Modelling Advice and Support Services to Integrate the Virtual Component in Higher Education
- Nye Kripos – IKT i etterforskningsarbeid
- Power Users of Technology – UN
- Studentportalen
- Transform

Andre prosjekter

- Hilfe für unterdrückte Frauen: Protestantisk kvinnemisjon og utdanning i Midtøsten: religiøs imperialisme eller kvinnefrigjøring?
- LOKA – Livsprosesser og kropp i antikken: Biologisk betinget – kulturelt skapt
- Nasjonale prøver i engelsk
- Norwegian Missionaries
- Plassens politikk og poetikk